

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики

та житлово-комунальних послуг

08 вересня 2021 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас сьогодні перше засідання комітету в цій сесії. І той порядок денний, який ми розіслали, ми намагалися там, по-перше, сформувавши звіт за роботу комітету на минулій сесії і якісь плани на цю сесію. Також у нас піднімалися деякі законопроекти, такі, які вже важливі, які треба швидко розглядати, Вікторія Олександрівна нам не раз згадувала про енергоефективність і про системи накопичення енергії, тому відповідні питання також сьогодні запропоновані в порядку денному. Ну, і також в нас створювалася робоча група, в нас, зверталася до нас Служба безпеки України з пропозицією там створити робочу групу, яка в нас вже сформована з точки зору того, що надійшли пропозиції і потрібно прийняти рішення.

Той проект порядку денного, про який я зараз говорю, він був розісланий і він є розданий. Скажіть, будь ласка, чи є якісь зауваження, пропозиції до відповідного проекту порядку денного?

Якщо пропозицій немає, прошу тоді...

СОВСУН І.Р. Шановний головуєчий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Інна Романівна, прошу.

СОВСУН І.Р. Да, доброго дня! Я не знаю, чи це тільки я, чи інші депутати так само, але варіант законопроекту по ... *(Не чути)*, доопрацьований, ми отримали буквально годину тому і, відверто кажучи, просто не було часу ознайомитися з ним. Тому я би хотіла зрозуміти, як саме ми будемо працювати, яке саме рішення пропонується виносити по ньому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цей законопроект був годину тому чи він був вчора розісланий?

_____. Вчора у вигляді до порівняльної таблички, а сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він був вчора розісланий у вигляді до порівняльної таблички, вчора, тому що ми все-таки напередодні розсилаємо, але, але коментар сприймається. Я думаю, що він буде врахований, зараз ми перейдемо, давайте, коли ми будемо це питання розглядати, я думаю, що він буде врахований. Я думаю, що ми зможемо знайти можливість там дати більше часу для вивчення, для того щоби і не затягувати, з одної сторони, а з другої сторони, щоб всі як би точно могли проаналізувати і приймати відповідне рішення.

Якщо більше зауважень немає, тоді хто за те, щоб прийняти відповідний порядок денний, прошу проголосувати. Хто – за?

Перекличку тут чи хто по відео? Ну, тут видно, хто – за. А по відео, значить, Совсун – за, Горобець – за, Шаповалов – за. У нас ще, здається, Єфімов був по відео? Єфімова немає?

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єфімов також – за.

Ще хтось є по відео у нас? Давайте, я, може, тоді перепитаю. Перепитаю всіх.

Герус, Мулик, Семінський тут. Горобець по відео – за. Жупанин, Камельчук, Нагорняк, Пивоваров, Припутень, Шипайло, Костюх тут. Іоффе Юлій Якович тут.

Кісільов Ігор Петрович є по відео? Немає.

Мороз Володимир Вікторович чи є по відео? Немає.

Кучеренко Олексій Юрійович тут.

Волинець тут. Бондар Михайло Леонтійович тут. Єфімов по відео був.

Кіт Андрій Богданович є по відео? Кіт Андрій Богданович? Немає. Не чути.

Шаповалов Юрій Анатолійович є.

Скороход Анна Костянтинівна тут.

Гриб Вікторія Олександрівна, Юрченко Олександр Миколайович тут.

Значить, у нас получається, немає Кота. У нас немає Кісільова. Немає Мороза. І немає... І все, всі решта є. Кісільов, Мороз, Кіт, якщо десь вони будуть з'являтися і хтось буде бачити, то кажіть, щоб ми їх також добавляли.

З тих, хто присутні, одногосно.

Спасибі. Рішення прийнято. Рухаємось далі.

Перше питання – звіт про роботу комітету за п'яту сесію. Пропонується доповідач – секретар комітету Шаповалов Юрій Анатолійович. Юрій Анатолійович, зможете представити?

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Доброго дня, шановні колеги! На виконання статті Закону України "Про комітети Верховної Ради України" секретаріатом комітету підготовлено звіт про роботу Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг за період п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

У звіті висвітлені питання про законопроектну роботу, виконання плану роботи комітету та іншу діяльність в період сесії. Якщо нема заперечень, прошу затвердити шляхом прийняття рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо немає заперечень, тоді давайте перейдемо до голосування.

Хто за відповідне рішення, прошу проголосувати.

Тут всі – за. Значить, по відео питаємо. Горобець Олександр Сергійович – за.

Значить, Мороз – за?

МОРОЗ В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороз – за.

Совсун – за.

Шаповалов – за.

І Єфімов Максим Вікторович.

ЄФІМОВ М.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За. Рішення прийнято знову одноголосно.

Наступне, пропозиції комітету до порядку денного шостої сесії. Це питання для того, щоб наші законопроекти були включені одним великим блоком, і далі тоді їх вже легше включати безпосередньо в порядок денний кожного дня. Значить, цей перелік не є виключним. Ми, коли розглядаємо окремих законопроект, то ми тут голосуємо підтримку цьому законопроекту і також голосуємо за включення в порядок денний цього окремого законопроекту.

Тому ми зараз голосуємо пропозиції, але це не означає, що не можна подавати нові законопроекти. Звичайно, що подавати можна, ми будемо розглядати і по кожному законопроекту так само приймати рішення про включення в порядок денний. Це...

Вікторія Олександрівна, якщо можна, піднімати руку і говорити, бо ...*(Не чути)* буду на відео, але я почув ваше питання, давайте я дам відповідь. Тут не те, що обиралось, це не те, що пропозиція, а чи є у вас, що ви хочете включити. Це беруться зареєстровані законопроекти, які вже зареєстровані, не просто розроблені, а зареєстровані, ті, які залишилися з минулої сесії, і

сюди включаються. Наприклад, дивимось, ви писали листа, от Гриб, автор Гриб, ми розглядаємо, ваші законопроекти тут теж є. У нас тут тільки перший автор, він основним буде.

Наприклад, дивіться, 5779, ваш законопроект? Пам'ятаєте такий? Це проект Постанови про заходи, спрямовані на соціальний захист населення, яке проживає у негазифікованих будинках та використовує опалювальні електроустановки, Гриб Вікторія Олександрівна. Ми пропонуємо його включити в порядок денний. То єсть його не треба вам окремо подавати, ми його і так пропонуємо включити, тому що він вже зареєстрований. І тут величезний список, де дуже багато таких законопроектів. Наприклад, ваш 4383. А це зняття, зрозуміло.

_____. Андрей Михайлович, скажите, а 5436 проголосовали уже?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5436 – це що таке?

_____. Ну, 5436... *(Не чути)* те, що по порядку денному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, ще не голосували.

_____. Я не мог подключиться, тяжело было подключиться.
Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми зараз до нього перейдемо.

Дивіться, а третій блок питань – це ті питання, які комітет пропонує не включати до порядку денного, які втратили актуальність або потребують доопрацювання, пропонуються на відхилення або потребують фінансово-економічного обґрунтування. Тут, зокрема, є значна частина законопроектів,

які стосуються бюджету і по них є негативний висновок бюджетного комітету.

Також, якщо ви пам'ятаєте, в лютому минулого року було зареєстровано багато постанов, 10 чи 15, з приводу тарифів, ті хвилювання, які тоді були. Ми у Верховній Раді створили, розробили постанову, яку підписали всі керівники фракцій, всі фракції і ми у Верховній Раді цю постанову проголосували. Відповідно інші ті 10 постанов, ну, не має сенсу кожному з них голосувати, інші ті 10 постанов, ми говоримо, такі, які втратили актуальність, тому що одна з таких постанов була проголосована от.

Тому, якщо в когось є якісь зауваження чи пропозиції – кажіть. Якщо ні, то тоді пропоную голосувати. В будь-якому випадку кожен новий зареєстрований законопроект – це розгляд комітетом і так само рішення на включення в порядок денний. Отаку річ ми робимо на початку кожної сесії, якщо ви пам'ятаєте, це... я б не сказав, що це якимось там принципове рішення, але технічне рішення, яке потрібно зробити.

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, Андрій Михайлович.

...*(Не чути)* мушу поставити питання про законопроект 4680, його
...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це про що?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Регульована ціна на газ, ... *(Не чути)* буде крайне актуальним. Я формальних підстав, щоб його не ставити на розгляд, ну, не знаходжу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, є відповідь на ваше питання. Ця табличка розпочинається з законопроекту вся, весь наш документ розпочинається з законопроекту авторства Юлії Володимирівни Тимошенко, це законопроект

1177, це законопроект про ціну газу, який вже пройшов наш комітет, вже є рішення нашого комітету, і який ми рекомендуємо включити в порядок денний, він також про ціну газу. Тому ми включали оцей як той, який пройшов комітет. Потрібно ще один, ну, я так ...*(Не чути)* що вони майже аналогічні, потрібно ще один доключити?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. ... *(Не чути)* не майже аналогічний ... *(Не чути)*, там інший авторський колектив і там ... *(Не чути)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. 4680.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хорошо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Просто формально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Плюс 4680. Неважливо, в другий чи в перший. В другий, да, в другий розділ добавляємо законопроект номер 4680.

Чи є ще якісь пропозиції? Якщо немає, тоді давайте переходити до голосування відповідно до розданих матеріалів, до таблички і додатково ще законопроект 4680 в другій табличці, який пропонується до включення в порядок денний.

Хто – за, прошу проголосувати.

_____ . В цій редакції, яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, відповідно до цієї розданої редакції.

Шаповалов, бачу по відео, "за".

Совсун – за.

Горобець – за.

Мороз – за.

І Єфімов.

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Єфімов – за.

Одноголосно, рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону про енергетичну ефективність (№ 4507) (друге читання), відповідно до нього були подані правки. Доповідач Нагорняк Сергій Володимирович, голова профільного підкомітету.

Я думаю, що цей законопроект, дійсно він дуже важливий, і я думаю, що десь навіть символічно, що ми з нього починаємо нашу роботу комітету в цій сесії. І я вже згадував, що, і Вікторія Олександрівна Гриб казала, що тут висока пріоритетність, треба його нам розглядати, і Олексій Юрійович Кучеренко також з цим питанням підходив, є ціна газу, а є енергетична ефективність, де можна скоротити споживання енергії і відповідно будуть знижуватися рахунки.

Там достатньо велика кількість правок, наскільки я розумію. І там, я так розумію, що є ще пропозиції, ми намагалися почути всі пропозиції і була робоча група, Сергій Володимирович проводив засідання робочої групи, щоб правки відпрацювати. Но в Держенергоефективності відбулися ще кадрові призначення і є новий керівник, якщо можна, ви там також представтеся, щоб ми з вами всі познайомились. І я так розумію, що у нас є якісь ваші ще додаткові пропозиції чи зауваження, які б ви хотіли, щоб комітет врахував. З одної сторони, краще всі зауваження і пропозиції вписувати у відповідні строки – два тижні для подачі правок, але з другої сторони, ми всі адекватні, живі люди, єдине, що ми хочемо його прийняти якомога швидше, тому наша

бесіда чи наш діалог має бути конструктивний, але, скажімо так, не повільний, а достатньо швидкий.

Скажіть, будь ласка, вашу позицію. Про себе скажіть два слова, щоб ми всі познайомилися з вами, і вашу позицію по цьому законопроекті, і по правках чи по пропозиціях, які у вас до нього є. І принагідно вітаю вас з призначенням на керівника Держенергоефективності.

БЕЗУС В.О. Шановний голову, шановні народні депутати! Так, Безус Валерій, голова Держенергоефективності, я виграв конкурс ще в 20-му році, трошки зайняло часу до призначення. Наразі майже два тижні я на посаді.

Дійсно, є багато планів щодо посилення напрямку урядової енергоефективності. Дуже сильна розраховую на співпрацю з комітетом, з депутатами, тут є напрацювання, я сподіваюсь, буде час і можливість їх викласти, і в робочому порядку вже цей напрямок дійсно, посилити.

Я дякую вам, що дійсно поставили пріоритетом цей Закон про енергоефективність. Проекти різні Закону про енергоефективність мають дуже складну і дуже довгу історію, там сім років і навіть більше, остання реінкарнація урядового проекту ще з 18-го року. Я щиро вдячний таким депутатам пану Нагорняку, співавторам, що вони перебрали ініціативу, скажімо так, і розблокували цей процес. Закон дуже важливий, і ми це розуміємо, Держенергоефективності це... Дійсно, є певна історія правок, і ми розуміємо, що є певні обмеження законотворчого і законодавчого процесу.

Цей законопроект підтримується, я його підтримую, Держенергоефективність його підтримує. Якщо є можливість в рамках законотворчого і законодавчого процесу ще врахувати якісь компоненти це було б дуже важливо. Але принципово закон дуже важливий, бо ми маємо сегментні закони, Закон про енергетичну ефективність будівель, Закон про комерційний облік, Закон навіть про фонд енергоефективності. Але рамкового закону, який би формував чи дозволяв ефективно сформувані національну політику у сфері енергоефективності, досі немає.

Тому я підтримую прагнення якомога швидше прийняти цей закон. З боку Держенергоефективності ми забезпечуємо зараз максимальне швидке надання пропозицій, якщо їх ще можна врахувати. І я буду вдячний за підтримку цього законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мікрофончик, будь ласка, бо у нас є відео, щоб там нас чули по ту сторону барикад.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. Олег Семінський, заступник голови комітету. Приємно з вами познайомитися, по-перше.

Скажіть, будь ласка, а хто ви за фахом і попереднє місце роботи?

БЕЗУС В.О. У мене за плечима дві освіти: фінансово- економічна та юридична, дві аспірантури відповідно, з держуправління в тому числі. Головний бекграунд – я проектний фінансист з проектів модернізації інфраструктури. Я родом з проектів модернізації муніципальної інфраструктури, водоканалів, теплокомуненерго, я досить добре розбираюсь... і енергетичної інфраструктури також.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А до того працювали десь у водоканалі в Дніпрі, наскільки я знаю, чи ні?

БЕЗУС В.О. Я в Дніпрі працював, робив проект на Дніпроводоканалі Європейського банку реконструкції та розвитку, тепломереж, працював 3,5 року заступником голови облради Дніпропетровської області, був віце-президентом Енергетичного клубу України, тобто я трошки в темі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановні колеги, буквально два слова, бо знаходжусь в максимально конструктивному настрої, особливо після виступу пана Разумкова вчорашнього, де він каже про екватор, який скоро буде.

Я не думаю, що тут треба когось переконувати в тому, що енергоефективність, ну в правильному розумінні, має стати сьогодні національним пріоритетом і не просто у вигляді гасел, там і екранів, і ефірів, а це мають бути відповідні, мабуть, і укази Президента, і закони, і все таке інше.

Я останнім часом дуже уважно вивчаю нормативно-правову базу, в тому числі і укази Президента. Одразу хочу сказати і комплімент зробити, перед своєю поїздкою в Штати 28 серпня, вийшов дуже потужний указ по введенню в дію рішення Ради національної безпеки саме по енергетичній безпеці. Там дуже багато пунктів. Я можу сказати, відсотків 90, ну, як на мене, це моя суб'єктивна... вони дуже правильні. І я взагалі пропоную їх окремо у нас розглянути на комітеті. Бо там значна частина в тому числі і наша.

З цього приводу я просто хочу підтримати. Слава Богу, що нарешті є повноцінний голова Держенергоефективності. І хочу підтримати, якщо це можливо, буквально тиждень там відтермінування для того, щоб його позицію почути, може, в якомусь робочому там засіданні. Щоб максимально потужним зробити цей процес. Бо мова мусить іти, як на мене, і про відповідні інструменти, і про фінансовий ресурс, який нам треба в контексті бюджету, проекту бюджету на 22-й рік, нам треба обов'язково врахувати і, може, підсилити. Я в цьому переконаний. Тому дуже прошу підтримати таку пропозицію, в першу чергу, пана голову і всіх колег.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Дякую.

Також дуже приємно познайомитись з паном Сергієм. З попереднім головою комітет весь час тісно співпрацював і надіємось, така сама співпраця буде і з вами. І щоб довго не затримувати... Дійсно, як колега сказав, що для реалізації ефективних енергозаходів треба кошти. Тому дуже велика просьба звернути все-таки увагу і тісно попрацювати з урядом по якраз фонду енергоефективності.

Тому що донори, які будуть наповнювати його, і кошти, які будуть мертвим грузом лежати, і ніхто не знає, як їх розподіляти, ну, це неправильно. Тому ще раз вас вітаю. Так що комітет весь час готовий до тісної співпраці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна, прошу. Потім Євген Павлович.

ГРИБ В.О. Пане Валерію, я вас вітаю! Можливо, нас всіх вітаю з цим призначенням.

Єдине що, з приводу фонду. Наскільки я розумію, все ж таки це трошки інше, правда? І ви не зовсім відповідаєте зараз за фонд. Ви можете нам розповісти, що там є? Тому що кошти там точно є. А от чому фонд не працює, як на мене, на 100-відсоткову таку ефективність, отут є питання.

І дуже багато скарг зараз з регіонів, що практично неможливо отримати ті кошти, які є у фонді, постійно змінюються правила гри: спочатку один список енергоефективщиків, які можуть робити енергетичні аудити, потім інші. Ну, тобто дуже багато питань. Що там зараз з тим фондом?

Дякую.

БЕЗУС В.О. Дякую за питання. Я буду дуже коректним, бо сьогодні Фонд енергоефективності знаходиться все ж таки, скажімо так, у зоні формування політики Мінрегіону.

Я дуже добре знаю специфіку фонду, бо свого часу предметно займався цим питанням. Там дійсно сформовані всі процедури таким чином, що фактично під наші партнерські, умовно, 50 мільйонів євро, які нам пропонує ЄС, заморожується щорічна відповідна сума в бюджеті України.

Дійсно, процедура така, що її, скажімо так, рядовому ОСББ пройти, ну, майже неможливо. На сьогоднішній день всього лише декілька десятків реалізованих проектів. З огляду на те, що в нас більш ніж 200 тисяч багатоквартирних будинків, звісно, що такий темп модернізації, енергомодернізації не має нас влаштовувати як фахівців в цій галузі.

В мене є напрацьовані пропозиції щодо фонду. Я, напевно, буду пропонувати ідеї, в тому числі, щодо корекції зміни законодавства, і про Фонд енергоефективності, бо ми маємо цей процес розблокувати, в тому числі з огляду на те, що під фінансування цього фонду була фактично згорнута державна програма енергоефективності, яка раніше, ну, так звані теплокредити, яка допомагала раніше. Ми знаємо, що... ну, озвучується, що досить жорстка позиція наших європейських колег, які фінансують фонд щодо канібалізації і наявності альтернативних програм. Але я впевнений, що ми маємо сісти за стіл переговорів, домовитися з нашими партнерами, поставити все ж таки в пріоритет важливість хорошої нормальної динаміки допомоги населенню в заходах енергоефективних, щоби впоратися з потенціальною енергетичною бідністю, і з цими пріоритетами все ж таки розблокувати і роботу фонду, і, напевно, ще додаткових програм і на національному рівні, і на муніципальному рівні, щоб ми могли надати інструментарій людям. Тому ця вся специфіка мені відома. Якщо буде можливість мені викласти її детально в робочому порядку, я вже буквально готовий працювати в цьому напрямку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Євген Павлович Пивоваров, потім Сергій Володимирович Нагорняк, а потім, в нас руку піднімає і ми дамо вам обов'язково слово, Інна Романівна

Совсун і Василь Лозинський, і заступнику міністра розвитку громад та територій також дамо слово.

Прошу, Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. Дуже дякую.

Шановний пане голово, шановні присутні, я радий тут сьогодні все ж таки, що ми бачимо пана Валерія. Чому? Ми не можемо впливати на ціни на енергоносії. Оскільки ми вже бачимо ціну на газ на "Роттердам плюс", але ми можемо визначати правила з точки зору енергоефективності. Я так вважаю, що це дуже правильний шлях, що ми маємо максимально, і це має бути програма державна, і ми маємо бути разом з вами тут, і максимально сприяти тому, щоб ми як держава стали енергоефективними.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Сергій Володимирович Нагорняк, прошу.

НАГОРНЯК С.В. Добрий день, шановні колеги! Пане Валерію, вітаю вас з призначенням довгостроковим таким. Ми розглянули з робочою групою всі правки, їх було більше 500. Я залучив всіх стейкхолдерів, ми довго проговорювали кожен-кожен правку, сформувавши попередню праву колонку, яку хотіли сьогодні прийняти. Але у зв'язку з тим, що з ... *(Не чути)* голова агентства енергоефективності, і ми якраз порадившись, я думаю, буде правильно взяти паузу на тиждень ще. І, наприклад, у вівторок наступний зібратися з депутатами, з помічниками, з стейкхолдерами і вже визначити кінцеву версію правок у правій колонці, і в наступну середу проголосувати, щоб уже законопроект пішов в парламент на друге читання.

Робочою групою було напрацьовано сорок правок, які дозволять збалансувати цей складний документ, але я думаю, що ми ще доопрацюємо кілька правок разом з агентством енергоефективності і на наступну середу

було б добре прийняти його уже нашим комітетом. Тому буду просити колег, попередньо я ще тоді повідомлю, але я думаю, що краще за все буде у вівторок уже нам зібратися чи в онлайні, чи делегуйте помічників своїх, щоб ми обговорили зразу і в середу вже підготовленими вийшли на комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

З моєї сторони буде пропозиція, щоб часу не більше тижня. Думаю, що тиждень – це те, в що ми маємо точно вкластися і тоді на наступному комітеті, щоб ми це.

Інна Романівна Совсун, прошу.

СОВСУН І.Р. Доброго дня, шановні колеги! Я дуже рада, що ми нарешті розглядаємо цей законопроект. Я дуже сподіваюся, що дійсно ми наступного тижня приймемо рішення комітетом, аби на наступний сесійний тиждень законопроект потрапив до зали парламенту. Я зі свого боку як авторка ряду поправок так само готова далі включитися, щоб активно все це доопрацювати для того, щоб не було суперечностей в цьому законі, в тому числі з європейськими директивами. Тому що зараз залишається деяка плутанина.

І окремо хотіла б звернути увагу, можливо, є сенс підготувати окремо звернення від комітету, тому що зараз у нас буде починатися бюджетний процес, і закон законом, це добре, правильно, необхідно над цим працювати, але закон не працюватиме якщо у нас не буде ресурсів для впровадження заходів енергоефективності, енергомодернізації.

І на превеликий жаль, в бюджеті на цей рік закладено вкрай мало ресурсів на це. І якщо ми хочемо, щоб закон запрацював, а не просто прийняти красивий закон, який буде красиво написано, відповідати директивам, але не даватиме реального результату, то для цього, звичайно, необхідні ресурси в бюджеті.

Тому, можливо, є сенс підготувати таке звернення від комітету з тим, аби ресурсів на заходи енергоефективності в бюджеті, в підготовці бюджету на наступний рік було закладено в адекватній кількості, звичайно, разом з Фондом енергоефективності, з Держенергоефективності, з агентством. Я сподіваюся на конструктивну співпрацю між двома органами, які працюють в цьому напрямку. І дуже сподіваюся, що ми зрушимо це з місця. Зі свого боку готова долучитися. І дуже сподіваюся, що наступний сесійний тиждень у нас буде тижнем енергоефективності.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Інно Романівно.

Прошу, заступник міністра розвитку громад та територій Василь Лозинський. По батькові вас як?

ЛОЗИНСЬКИЙ В.М. Миронович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Миронович.

ЛОЗИНСЬКИЙ В.М. Дякую.

Доброго дня, Андрію Михайловичу! Добрий день, шановні народні депутати! Декілька тез досить коротко і чітко щодо законопроекту 4507. Ми досить багато вже пропрацювали. І дякую за роботу і пану Нагорняку, і іншим колегам. Бо дійсно досить багато часу і ефективно було опрацьовано.

Наше застереження, Мінрегіону, було в частині певного дубляжу проекту іншого закону, який є в так званих ...*(Не чути)* і погоджений Верховною Радою, урядом, і вже поданий на розгляд уряду. Що стосувалося найбільше діяльності Фонду енергоефективності, за який повністю відповідає Мінрегіону і від початку до кінця.

І дякую, що, власне, ця правка, наскільки я розумію, є врахована. І всі речі, що стосуються енергосертифікації, енергоаудиту фонду, вони є більш

ширші і більш масштабніші в іншій редакції законопроекту, який після уряду обов'язково буде розглянуто вашим шановним товариством. Дуже попрошу, оскільки розумію, що через тиждень ми можемо мати певні зміни, теж долучити наш колектив до цього опрацювання, оскільки ми тісно працюємо в цьому напрямку. І, власне, Мінрегіон формує політику у сфері енергоефективності, а вже Держагентство енергоефективності її реалізовує. Тому буде досить неправильно, якщо ми не будемо присутні при цих змінах.

Теж вітаю нового керівника Держагентства енергоефективності. Хочу запевнити його особисто і всіх інших, що питання Фонду енергоефективності є зараз одна із топових не тільки в нашому міністерстві, а й на рівні віце-прем'єр-міністра пані Стефанішиної, і Прем'єр-міністра. Ми щотижня по два-три рази маємо зустрічі на великому рівні з Європейською Комісією.

Якщо коротко, ми не задоволені темпами діяльності фонду. Про це ми говорили. Хоча наші європейські колеги навпаки дуже задоволені. Нас як міністерство, мене особисто, міністра і інших колег це не влаштовує. Ми перезавантажили зараз менеджмент. Наскільки можливо, вже знаєте, з 11 числа буде змінено керівництво Фонду енергоефективності. Оголошено конкурс на нового керівника. Ми поміняли склад правління наглядової ради. І ми робимо все для того, щоб від ідеї до заявки, до реалізації проектів тих, яких зараз є 32, а було набагато більше, і це компетенція наша Мінрегіону. Просимо теж до конструктивної співпраці керівника Держагентства енергоефективності, бо кожен окремо ми не зможемо спільно реалізовувати цю політику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам.

Вікторія Олександрівна Гриб, прошу.

ГРИБ В.О. Якщо можна, я швиденько відреагую.

Ви знаєте, наскільки я пам'ятаю, якраз питання зміни керівництва і наглядової ради фонду, воно не дуже добре сприймалося нашими міжнародними колегами. Як би це не поставило зараз інші проекти під знак питання. Тому от дуже цікаво, ми розуміємо, тобто ми знайшли з ними вже порозуміння чи ми просто всупереч ідемо міжнародній спільноті?

ЛОЗИНСЬКИЙ В.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви зараз про Нафтогаз чи про Фонд енергоефективності?

ЛОЗИНСЬКИЙ В.М. Фонд енергоефективності, я відреагую для загального розуміння, бо насправді, і це правда, пані Вікторія, дякую, що наголошуєте. Фонд енергоефективності нашими європейськими партнерами розглядався не як одна державна установа, а як один маленький лакмусовий папірець і маркер чи можна працювати далі, в тому числі фонду по вугільній трансформації регіонів і ряду інших. І були чіткі політичні меседжі, якщо фонд не зможе далі працювати, і наші європейські колеги наші наміри пришвидшити дію фонду, власне, в частковій зміні менеджменту і пришвидшення процедур, розцінювали як, вибачте, таким словом, "напад на дію фонду" і таким чином закриття всіх інших програм.

У нас досить важкі були політичні перемовини, які от в останню п'ятницю минулого тижня, і за участі віце-прем'єра, і Прем'єр-міністра особисто. Я можу сказати, що ми один одного зрозуміли і теж відкрили очі нашим європейським партнерам в частині тих меседжів, які для них офіційними каналами лунали.

Ми досить скрупульозно розібрали кількість заявок, терміни опрацювання навіть не нами, а проект ...*(Не чути)* всі, для прикладу, по три місяці в них лежали заявки і так далі. Я особисто переконаний, що всі незручні питання і гострі моменти, вони є врегульовані. Остання наша

зустріч закінчилася з посмішками і з розумінням, що ми далі рухаємося правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, спасибі. Це добре, що з посмішками і з повним взаєморозумінням. А коли очікується обрання нового керівництва чи керівника Фонду енергоефективності?

ЛОЗИНСЬКИЙ В.М. Десятого числа останній день роботи пані Юлії Голотюк-Унгуряну, з 11 числа ми очікуємо офіційне оголошення конкурсу, попередньо до кінця цього місяця прийом заявок. А далі вже спільне погодження наглядової ради і європейських партнерів, воно може займати два-три місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Є обмеження? Депутати можуть подаватися на конкурс? Я, наприклад, можу податися на конкурс?

ЛОЗИНСЬКИЙ В.М. Ще офіційних... Тільки були пропозиції на наглядові ради, зараз відповіді вам не дам, це буквально два-три дні буде все оприлюднено і... Ми чекаємо активних колег.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Займаюся енергоефективністю, правильними справами. Зрозуміло. Спасибі.

Дивіться, ми сьогодні якби обговорили, я бачу, що гострих заперечень не було. Всі з розумінням до цього відносяться, що є керівник, і є якісь додаткові питання, що ми їх за сім днів відпрацювали. Звичайно, що, можливо, будуть якісь різні погляди на якісь ці, але вже тоді на наступному комітеті будемо вирішувати шляхом голосування. В будь-якому випадку саме головне, буде надано право і надана можливість вивчити всі правки і сформулювати позицію, і дати можливість подати нові пропозиції, якщо є в нового керівника Фонду енергоефективності. Єдине прохання, щоб нові

пропозиції, якщо вони будуть, щоб їх було небагато, щоб це у нас не перетворювалося на якусь таку історію, яка ніколи не може закінчитися.

Тоді, якщо немає заперечень, ми тоді переносимо розгляд цього питання на наступний комітет і на наступному тижні ми тоді зберемося, щоб прийняти відповідне рішення.

Наступне питання порядку денного це...

БОЙКО О.В. Шановний головує, можна, будь ласка, слово, представник Європейської Бізнес Асоціації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник Європейської Бізнес Асоціації. Прошу, це ви по цьому питанню чи по-іншому.

БОЙКО О.В. Так-так, саме по цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, коротенько. Ви ж розумієте, що ми сьогодні рішення не приймаємо, ми його переносимо.

Прошу.

БОЙКО О.В. Звісно, ми також хочемо виразити підтримку і своє розуміння необхідності і важливості ... *(Не чути)* законопроекту, і, власне, ми його підтримували з самого початку. До другої редакції у нас було декілька зауважень, коментарів. Але я думаю, що вони ... *(Не чути)* Єдине, що ми просимо, щоб нас також долучили до того, щоб ми побачили фінальну редакцію перед тим, як її буде погоджувати комітет до робочої групи, якщо це можливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно. Я думаю, що це можливо. Контактуйте Сергія Володимировича Нагорняка, він буде наради сьогодні проводити і дасть вам тоді фінальну редакцію, яку ви зможете прочитати.

БОЙКО О.В. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, дякую і вам.

Так, наступні питання – це чотири, п'ять, шість і сім – це є один і той же законопроект з альтернативними до нього. Це також питання, яке відноситься все-таки до пріоритетних, і вже декілька разів про нього згадували і влітку ще на минулій сесії, і зараз був розроблений... були розроблені, зареєстровані і альтернативні, і навіть доопрацьовані.

Тут було декілька моментів, декілька коментарів, оскільки тут аж чотири законопроекти, то лунали пропозиції, що, можливо, дати трошки більше часу на вивчення, в тому числі, сьогодні Інна Романівна Совсун, Юлій Якович Іоффе висловлював якісь свої зауваження і сумніви.

Я думаю, що... (*Шум у залі*) Ну, ГНЕО – ГНЕО... Дивіться, ГНЕО – це ГНЕО... Юлій Якович, ГНЕО – це ГНЕО, а ваші сумніви для нас – це серйозна річ, і треба попрацювати, щоб їх прибрати, ці сумніви.

Тому, можливо, якщо автор базового законопроекту Юрій Олександрович Камельчук і Олексій Юрійович Кучеренко не заперечують, то, можливо, нам взяти ще трошки часу і так само його винести на наступне засідання комітету, яке ми проведемо на наступному тижні.

Юрій Олександрович, яка ваша позиція?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Моя позиція приблизно сходиться, тільки, звичайно, я хотів би, щоб ми присвятили трохи часу, тому що півтора року розробляти законопроект, є певні тези, які я хотів би озвучити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми можемо сьогодні обговорити те, що ми розуміємо, загалом проблематику...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Я згоден обговорити, порядок запропонуйте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А сам текст конкретно вже будемо тоді приймати в наступному. Зараз просто обговорити проблематику, тому що, як на мене, питання дійсно важливе і актуальне, і саме головне, що воно дуже потрібне нашій енергетичній системі, тому що в нас є, як на мене, серйозний розбаланс в тому плані, що в нас ввечері виникають дефіцити, вночі і вдень – профіцити.

Для прикладу. Сьогодні Укренерго обмежувало виробників з відновлювальних джерел енергії, так званих "зелених", на величину 500 мегават. Завтра таке обмеження може скласти тисячу мегават. Це приблизно в оцей от час – з 11-ї до 4-ї дня. Це означає, що в нас величезний профіцит електроенергії в обід аж до того, що їх просто обмежують при тому, що навіть після обмеження треба заплатити гроші по "зеленому тарифу" за весь невідпущений обсяг електроенергії. Тобто їх і обмежують, і все одно ми платимо за ту електроенергію, яку ми навіть не беремо, якою ми не користуємося. І, звичайно, що це нездорова ситуація. А вже ввечері через 3-4 години в нас в системі виникне дефіцит, і у вечірній пік ціна буде майже по 4 гривні, що більш ніж у 2 рази вище ніж в обід. Якби в обід... Це я простими словами пояснюю.

Якби в обід можна було закачувати цю електроенергію, яка в профіциті в системи накопичення енергії, energy storage так звані, а ввечері її видавати, то це набагато би покращило і надійність енергосистеми, і гнучкість енергосистеми. І, на мою думку, сьогодні ті умови, які склалися вже дають за даними Укренерго окупність приблизно біля п'яти років, п'ять, може, п'ять з половиною, що достатньо цікаво, без додаткових тарифів, без додаткових стимулів.

І якщо ми дамо законопроект, який буде регулювати цю сферу, який буде всім зрозумілий, який зрозуміють і українські компанії, який зрозуміють і іноземні банки, кредитори і фінансисти, які будуть готові давати кредити і фінансувати цю сферу, то ми зробимо великий крок вперед. І я сподіваюся,

що за декілька років у нас в країні, дійсно, може з'явитися велика кількість систем накопичення електроенергії. Тому от це, як на мене, дуже важливе питання і дуже добре, що в нас до нього є увага і є бажання його прийняти.

Які в кого ще думки? Давайте, може, Вікторія Олександрівна і потім також народні депутати.

ГРИБ В.О. Андрію Михайловичу, ви дуже добре описали чому Україні потрібен такий законопроект. І я б запропонувала все ж таки прийняти його сьогодні на нашому комітеті. Тобто в чому проблема? Там є якісь критичні зауваження? Зараз чому ми не можемо прийняти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Олександрівна, в мене критичних зауважень немає, але комітет – це колегіальний орган і в когось зауваження були, були прохання, ви навіть чули сьогодні, Інна Романівна Совсун також говорила, що, очевидно, що вона вчора не побачила того, що було переслано і каже, що тільки за годину до комітету вона це побачила. Це в жодному випадку, я це кажу абсолютно чесно, це не спроба затягнути, нам треба його прийняти. Просто відповідно, якщо ми на наступний комітет перенесемо, то думаю, що тоді вже у всіх буде можливість досконало вивчити, можливо якісь питання додаткові задати.

Я взагалі навіть за те, щоб на наступному комітеті ми, можливо, його прийняли тоді, рішення комітету принаймні зробили за основу і в цілому, щоб у залі ми його пройшли одним голосуванням. І думаю, що можна попрацювати з різними фракціями, тому щ він нікому не шкодить, але він серйозно допомагає українській енергетиці, тому є шанси за основу і в цілому. Це не моя особиста думка якби, але прозвучали такі думки від колег, що можливо дати сім днів. Тому давайте, я думаю, що сім днів – це не критичний термін, він нам не нашкодить, скажемо так.

Олексій Юрійович Кучеренко, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Я два слова буквально.

Я теж підтримую абсолютно пропозицію. Якщо є перспективи прийняти і за основу, і в цілому, то тиждень абсолютно максимум – це нормально, щоб узгодити позиції і вийти, бо якщо там будуть три законопроекти, ми просто голоси розпорошимо, а ризикувати далі не можна. Тому я підтримую вашу пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В. У мене якраз думка в контексті доповіді Андрія Михайловича з приводу профіциту вдень. І ми знаємо, що такий же самий профіцит є вночі. Чому нам не підтримати нашу українську промисловість і не надати вдень, коли йде профіцит, і вночі все ж таки спецтариф для українських підприємств, які могли б працювати і вдень, і вночі по іншому тарифу, і собівартість продукції наших підприємств була б більш конкурентоспроможною на ринку?

_____. *(Не чути)*

НАГОРНЯК С.В. Зрозуміло, але справа в тому, що вдень ця електроенергія нікому не потрібна. Ми її викупуємо, вона фактично... в землю, да, там відпускаємо і викидаємо за неї просто гроші і все.

_____. *(Не чути)*

НАГОРНЯК С.В. Питання якраз про промисловість. Раніше був нічний тариф для промисловості, і промисловість могла планувати свій графік використання електроенергії своїх заходів. І вони таким чином зменшували собівартість своєї продукції. У нас отримується вдень профіцит електроенергії, вночі – профіцит. Ми її можемо генерувати і ми її не

відпускаємо, тому що споживача немає. Чому нам не зробити, не розглянути це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміла позиція.

Я скажу так, Сергію Володимировичу, це трошки така слизька стежина, я не дуже підтримую, якщо чесно, не підтримую ідею спецтарифів, тому що тоді постає питання: кому їх роздавати, хто їх роздає і так далі. Краще, щоб був ринок. В принципі, ринок – це має означати так, що якщо в нас вдень профіцит, то ціна в денні години має падати дуже низько. Якщо в нас вночі профіцит – вночі має падати дуже низько. А якщо ввечері дефіцит – ну, питань немає, тоді ввечері, в вечірні години вона має бути дорогою. Є проблема, що у нас на ринку воно так не зовсім працює в силу того, що є певна, скажімо так, ринкова влада і коли росте, то ціна ввечері виростає, а в ті години, коли вона мала трошки просісти більше...

Я думаю, що треба, щоб Антимонопольний комітет вийшов з літньої відпустки і, скажімо так, розпочав діалог з учасниками ринку, в нього отримується, коли він береться за справу.

_____ . Так може якраз через тиждень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросити?

_____ . Запросимо їх, поговоримо, обговоримо законопроект, який перекладаємо на тиждень, заодно запросимо керівництво НКРЕКП і поговоримо, чи членів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І можна заодно запросити керівників компаній, той же самий Гарантований покупець, як він продає електроенергію, можливо, інших і також дізнатися, отримати цю інформацію.

Прошу, да, Юрій Олександрович, прошу.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Якщо вже всі просто думки висловилися, я просто підсумую фактично те, що ми говорили. Якщо будуть в процесі запитання, я готовий відповісти, звичайно, так.

Насамперед хотів би подякувати всій робочій групі, яка займалася цим законопроектом, нагадаю, що він раніше ще був під номером 2582, но навіть ця реєстрація нікуди не ділася, зараз є нова вже реєстрація. Базово перші напрацювання, вони виходили ще з попередніх складів Міністерства енергетики, зокрема Вікторія Гнатовська активно дуже брала участь саме в цій розробці і в нашій робочій групі. Ми проводили цю групу кілька разів засідання онлайн, кілька разів наживо, довго очікували фідбеку від учасників ринку, від міністерства, від Energy Community. На даний момент практично все вже було враховано, буквально три нескладних правки ми обговорювали вчора і сьогодні. Одна з них фактично, я так розумію, що має погодження всередині комітету, дві з них є там до обговорення, можливо, цей тиждень якраз ...*(Не чути)* нам додатковий якийсь консенсус, і відповідно кінцеві правки від Energy Community, які мають, швидше, технічний характер, теж можуть бути враховані.

Тому з технічної точки зору навіть ніяких затримок не буде, якщо ми протягом, точніше, наступного тижня це дообговоримо, приймемо компромісне рішення. Після того проголосуємо, справді, в першому читанні і в цілому і винесемо тоді в зал як тільки це буде найшвидше можливо.

Єдине, що хотів би ще додати додаткову інформацію. Треба буде синхронізуватись нам з Комітетом з євроінтеграції, тому що вони не до кінця володіють всією інформацією. Сьогодні було прийнято рішення, буквально 20 хвилин тому, про підтримку законопроекту 5436 пана Кучеренка, хоча сам пан Кучеренко знову ж таки вже схиляється до моєї версії, наскільки я розумію. Але це теж не принципово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До спільної версії.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Так, до спільної версії. Це теж неприципово. Я маю на увазі, вони теж не володіють, на жаль, поки що інформацією про фідбек від Energy Community, який у нас є. А вони, як правило, спираються найбільше на це. Тому вони рекомендували підтримати 5436, мій законопроект 5436-1 вони рекомендують доопрацювати. Я думаю, що є тоді шанс отримати від них теж позитивний висновок, що теж нам допоможе в голосуванні. Тому якось так.

Деталей законопроекту представляти не буду. Готовий відповісти на питання, якщо є зараз, чи в колег, які є онлайн, наприклад, Інна Совсун, відносно остаточної версії, яка надійшла вчора. Я думаю, що цей час піде нам на користь.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гуд, добре.

І є, можливо, ще якісь запитання до авторів цього законопроекту про систему накопичення енергії?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. *(Не чути)* Секунду, з технічної точки зору, просто, може, не всі до кінця знають. Пропозиція – це однозначно буде законопроект з буквочкою "д", тобто доопрацьований комітетом. Я його теж реєструю і запрошую всіх колег відповідно з комітету і інших колег доєднатися. Це однозначно буде, швидше за все, або та сама, я так розумію, реєстрація 5436-д. Правильно?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Так. Отаким чином ми будемо діяти тоді наступного тижня. Така пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. Безумовно, актуальне питання про накопичуючу електроенергію, ніхто не каже. Велика помилка була, що дозволили будувати сонячні батареї без накопичення. Це була велика помилка. Але сьогодні ми повинні розуміти наступне. Я прочитав цей новий закон, що ви подали. Друге, він трохи виправляє окремі положення з точки зору подорожчання ще електроенергії ... *(Не чути)*

Але я хочу сказати, що в нас зараз актуальне питання – криза існуючого енергоринку. У нас є енергоринок, який ми продовжили, де 30 мільярдів боргу, в цьому вперше за всю історію незалежної України Енергоатом в боргах був, збитковий. Гарантований покупець, якого придумали в цьому енергоринку, це не наше скликання, то і я заперечував по цьому питанню в цьому комітеті, але і він теж, у нього є борги ... *(Не чути)* А на "зелену" енергетику ціни їм платять в десять раз дорожче ніж в Германії... ніж в Німеччині, в десять раз. Ще те, що в законопроектах, подивіться уважно, ще у нас електроенергія подорожчає. Хоча це питання це актуальне.

І от я думаю, от зараз уряд, там є пропозиції, щоб ввести акциз на "зелену" електроенергію. Так може пов'язати якимось з накопичувачами, щоб заставити поставити їх, щоб не було можливості, тому що... Те, що ви сказали, це правда, але світить сонце – вони працюють, ввечері вони не працюють, вечірній максимум, все. Я думаю, що може ми так... треба все-таки пов'язати цей законопроект, якщо не в першому, то в другому читанні, з тим, щоб, як кажуть, були зацікавлені ті, хто володіє цими "зеленими" електростанціями. Я думаю, це було б справедливо. Це помилка велика, коли вони дозволили це робити. От в такому обсязі, як воно є. Це загальна помилка.

Тому треба подумати над цим законом, хоча він актуальний, це правда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коли ми говоримо про версію "д" (доопрацьованого), то тут якраз це "д" воно вже не призведе ні до накопичення боргів, ні до збільшення ціни електроенергії. Тому що через тариф НЕК "Укренерго" там нічого не фінансується, і це будуть просто працювати в ринку, на ринкових умовах. Це, по-перше, купив в обід – продав ввечері або надаєш послуги на ринку допоміжних послуг, де гарантуєш як би стабільність системі.

Тому, на мою думку, з цим все нормально і тут жодних питань до нас бути не може.

Що стосується...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно, енергетика взагалі дуже інерційна, це величезний лайнер, це не катер. Але через два-три роки цей ефект, мабуть, може бути.

Що стосується акцизу. Теж може бути ідея, тут треба подумати, який комітет це має зробити, але можливо для тих, хто встановив накопичувачі, той тоді не сплачує той акциз, який уряд пропонує. І вже виникає стимул більше цей... Я думаю, що це теж треба подумати, це може бути ідея. І, як на мене, це вийде на користь, коли це буде стимулювати і буде більше накопичувачів в системі.

Тому це ще один як би аргумент, що нам тиждень може бути корисний, щоб зняти всі сумніви Юлія Яковича і отримати його дорогоцінний голос. Тому давайте тоді на наступному тижні, коли у нас буде комітет, можливо, середа, можливо, четвер, ми там підберемо день...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступний тиждень весь комітетський, для планування. Добре, тоді середа десь на після обіду, щоб у нас було як би

робочі дні, щоб ми могли це пропрацювати, а потім вже в середу ми вже були підготовлені. Тоді десь на середу годину на 4-у, можливо, десь засідання комітету плануємо.

О'кей, тоді з цим також... Да, прошу, Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Оскільки тут про борги ми заговорили вже на новому енергоринку, а що із старими, є там перспективи розв'язання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Старими, дивіться, ми передовий комітет, зі своєї сторони все схвалили і на комітеті, і провели в залі. Відповідно наш базовий законопроект в залі пройдений.

Для того, щоб все почало працювати, потрібні ще зміни в Закон про банкрутство, це комітет економіки, я Наталусі нагадую, законопроект податковий, він пройшов комітет і його Гетманцев виносить в зал. І третій законопроект – це зміни в бюджет, найскладніший.

Так от з цих трьох законопроектів повністю проголосований наш, а ці два ще не проголосовані. Я їм нагадаю, головам комітетів, і податковий розглянув вже, і подав у зал, можливо, десь на наступному сесійному тижні будемо голосувати в залі. Інший треба також нагадувати, це вже інші комітети.

Так тоді, значить, ми це питання на наступний тиждень... Подумаємо. І вона досить правильна, тому що як би за таке давати пільгу не шкода. Пільга має давати за якісь корисні речі, якщо накопичувачі з'являться, це дійсно буде величезний плюс для нашої енергосистеми.

Так, тоді, значить, переходимо до наступного питання. Це затвердження складу та керівника спільної робочої групи щодо оцінки стану захищеності об'єктів критичної енергетичної інфраструктури від потенційних загроз безпілотних літальних апаратів та опрацювання відповідних змін і доповнень до чинного законодавства України.

Це до нас прийшов лист-звернення від Служби безпеки України. Ті, хто зацікавлені подавали свої кандидатури. Відповідно до нас надійшли кандидатури і від нашого комітету, і від Комітету з питань нацбезпеки та оборони. Зокрема, від нашого комітету: народний депутат Семінський Олег Валерійович. Далі народний депутат Горобець Олександр Сергійович, народний депутат Гриб Вікторія Олександрівна, народний депутат Єфімов Максим Вікторович і народний депутат Бондар Михайло Леонтійович.

Комітет з питань нацбезпеки, оброни та розвідки: Герасименко. І від СБУ – це Кравченко і Торохтій. Відповідно... Торохтій не депутат, а співробітник СБУ.

Відповідно я пропоную затвердити такий склад робочої групи та обрати головою робочої групи народного депутата, заступника голови нашого комітету Семінського Олега Валерійовича. І відповідно далі тоді в координації з відповідною службою, щоб робоча група переходила вже до свої роботи. Там, до речі, як на мене, там досить цікаво. Мені було б теж, я, наприклад, не подався, але там має бути цікаве моделювання, як це працює, як має працювати. Це досить серйозні речі, як має будуватися захист і безпека. Прошу... Добре.

Юрченко, немає заперечень? *(Шум у залі)*

Я думаю, що ...*(Не чути)* там не видають, але там має бути дуже цікава... як там? Симуляція чи як? Симуляція терористичний актів і так далі. Це така цікава річ.

Юлій Якович, ви є? Є, зрозуміло.

Добре, то тоді хто за відповідну робочу групу і за керівника відповідної робочої групи Семінського Олега Валерійовича, прошу проголосувати.

Хто – за? Тут всі – за.

Горобець – за.

Мороз. Мороз – за.

Єфімов – за?

ЄФІМОВ М.В. Єфімов – за, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна є? Мабуть, відсутня або не голосувала.

І хто в нас ще був по відео? І все.

СКОРОХОД А.К. Скороход – утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход – утрималась.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Шаповалов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов – за. Добре.

Кіт, Кісільов – не з'явилися, немає, да? Ясно.

До речі, Анна Костянтинівна, до вас ще питання. В нас є законопроект по біотанолу, і там є десь 1 тисяча 100 правок, мені здається. Скажіть, будь ласка, чи ви будете на них наполягати чи, можливо, відкличете ці правки, щоб ми могли перейти до...

СКОРОХОД А.К. Я буду на кожній наполягати. На кожній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. *(Шум у залі)* Зрозуміло. На комітеті чи в залі?

СКОРОХОД А.К. В залі. І на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже думав, що ви нас пожаліли, просто в залі вже відіграєтесь.

СКОРОХОД А.К. Ні, я і на комітеті, і в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Добре, тоді з цим питанням також зрозуміло.

Наступне – "Різне". Прошу, Вікторія Олександрівна, Михайло Якович, чи є питання?

ГРИБ В.О. Андрій Михайлович, декілька разів зустрічалася з керівництвом Міністерства енергетики. На сьогодні, як завжди, критична ситуація у вугільній галузі. І колеги з міністерства зробили розрахунки, їм край необхідно 2,4 мільярда до кінця року для того, щоб все ж таки сплатити заробітну плату.

Скажіть, будь ласка, яким чином ми можемо також підтримати колег, тому що тут іншого виходу немає? І до речі, вони також зробили розрахунки там на наступний рік, там 10,5 мільярда. Це для того, щоб не закуповувати вугілля в наступному році вже за кордоном, а використовувати наше. Так як в нас не дуже просувається сьогодні трансформація вугільних регіонів, і тут є різні причини, мені здається, що нам необхідно підтримати державну вугільну галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Тут, мабуть, може бути варіант один – це зміни в державний бюджет і вже в цьому році додатково виділення. Для того, щоб були зміни в державний бюджет про виділення коштів, мають бути зміни про залучення коштів. Відповідно, мабуть, треба голосувати 5600. Тоді бюджет отримає додаткові надходження і тоді можна буде їх... отримає, там *(Не чути)* ставки з моменту вступу в силу закону.

Просто ми розуміємо, що там 11 тисяч правок. Мабуть, і ваші правки є. Якщо ви свої правки відкличете, то тоді ви прискорите прийняття законопроекту цього, і потім ми ці гроші поділимо для *(Не чути)*

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Добре.

(Не чути)

_____. У доповнення того, що сказала пані Вікторія. Якщо дозволите, я би взяв на себе ініціативу проаналізувати, який найближчий бюджетний закон, який пройшов перше читання і планується винести на друге, який ще має можливість подавати правки. Від комітету, від всіх би подали правку на 2,4 мільярда з чітким джерелом фінансування. Тому що Мінфін в першу чергу скаже: яке джерело фінансування тих 2,4 мільярда? І ми би від комітету подали.

І друге. Це дійсно також від комітету підтримати цифри, які міністр енергетики, коли приїжджав в Червоноград, сказав, що вони вже подали. Щоб ми також від комітету підтримали.

І третє. Шановні колеги, ви пам'ятаєте, що вже вересень. НКРЕКП сказала, що до жовтня місяця імпорт електроенергії вони як би призупиняють. Дальше. Зараз жовтень. Дальше відкриють шлюз, і дальше, як то кажуть, це буде наша боротьба по-новому.

Може, давайте підготуємо заздалегідь лист до НКРЕКП, як ми бачимо? Або виступимо з цього приводу. Тобто чітко заявимо нашу позицію. Навіщо ми маємо пізніше петляти законопроектами, поправками і всім? Тобто є, значить, хай вони виносять рішення заздалегідь. Щоб ми потім не стали в опалювальний період знову ж таки перед проблемою як з вугіллям, що брак, і тому треба імпортувати. І знову ж таки, щоб не було там віялових... знову мусимо імпортувати там з Білорусії і з Росії.

Тому дуже велика просьба відреагувати від комітету. Я думаю, що колеги всі під тим підпишуться заздалегідь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Я тут підтримую.

Єдине, що я проти вибіркості. Я просив би в цей лист включити так само, щоб заборонили коксівне вугілля з Російської Федерації, яке там на мільярди імпортується і фінансується російський режим. І коксівне вугілля, і антрацит, і навіть дизель.

_____. У нас є і аграрний комітет. Я думаю, що нам все-таки своє робити. Тобто енергетика, вугілля, оце все тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, коксівне вугілля, це вугілля, і антрацит так само, і дизель. Щоб не було вибіркості. Тоді скажуть, це діють не вибірково, а по справедливості. І тоді як би ми заслужимо авторитет і довіру українського суспільства.

_____. Можна слово?

ГРИБ В.О. Андрію Михайловичу, не можу не відреагувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна. Ми потім дамо слово.

ГРИБ В.О. Я як мажоритарник все ж таки з Луганщини. Станція, яка працює на антрациті... Ми з вами розуміємо, що антрациту в Україні немає. Саме тому вимушені його імпортувати.

Дякую.

_____. А він прикалується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому? Я на повному серйозі вважаю, що треба оподаткувати і коксівне вугілля з Росії, і ввести якесь мито спеціальне. Чому ні? Як на мене, це правильно. Що, більше нема звідки заводити? Можна. Ну, газ ми в Росії не купуємо. То з електроенергією боремося, а завозимо вугілля,

викиди шкідливі залишаються тут, і та сама електроенергія виробляється з того самого російського вугілля. Оце перемога серйозна.

Добре. Прошу, Мороз. Секундочку, Олексій Юрійович підняв руку. Спочатку – Олексій Юрійович, потім – Мороз, потім...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Колеги, це дійсно не прості питання абсолютно. Я просто, щоб ми не гаяли час і не перетворювали на круглий стіл. Мені здається, що кожне таке питання, воно має, ну, якимось нашим пунктом закінчуватися.

Перше. Наполегливо раджу всім дуже ретельно вивчити Указ Президента від 28 серпня. Там, до речі, в тому числі абсолютно конкретні доручення дані і уряду, і рекомендації дані Антимонопольному комітету, НКРЕКП і так далі.

Стосовно питання можливого імпорту, який вже стає реалістичним, я пропоную запросити найближчим часом міністра енергетики пана Галущенка, запросити НКРЕКП, інших стейкхолдерів для того, щоб дійсно з'ясувати раз і назавжди позицію.

Бо я розумію логіку Андрія Михайловича, він дійсно каже, що тоді, якщо обмеження, ну тоді вони не можуть бути. Тоді нам треба комплексно це питання розгледіти, або ми забороняємо будь-який там імпорт з Російської Федерації, або ми не забороняємо. І тоді треба розуміти, як же виходити з цієї ситуації. Я дуже чітко заяву міністра чув, який каже: я не допускаю імпорту російської електроенергії, буквально три тижні тому. Тим не менше сьогодні на засіданні НКРЕКП це питання в чергове мало би там стояти і по ...*(Не чути)* і по закінченню цього терміну.

Тепер друге. Так само я хочу звернути увагу і запропонувати. Ви знаєте, що я там очолюю робочу групу оцих лічильних газових. Я достатньо розібрався. Дякую секретаріату.

Ситуація тупикова. Одразу хочу сказати. Якщо ми хочемо дійсно... не хочемо повторити позорний шлях і через 1,5 року продовжувати термін дії

цього закону, нам треба дуже ретельно розбиратися. Вони не збираються поки що розбиратися. В дорученні Президента, в указі, одразу хочу сказати, це є. Він конкретно на цьому обліку на стовідсотковому наполягає. Мені це подобається, до речі.

І третє, останнє. В указі Президента дуже чітке є доручення, ну, не доручення, а пропозиція Антимонопольному комітету відстежити потенційне монопольне становище і зловживання НАК "Нафтогазу" на ринку у зв'язку з тим, що він з афілійованим суб'єктом у нього купує цей газ.

Не знаю, як нам в цій ситуації реагувати. Но мені було б дуже цікаво і колегам запропонувати вивчити це питання. Це дуже важливо.

І останнє, Андрій Михайлович. Методологічно нам треба визначитись. Є такий орган НКРЕКП. Він у нас теоретично незалежний. Ми всі добре розуміємо, чим ця незалежність закінчується. І це завжди дуже погано, повірте мені, незалежні суди і незалежні всі.

Якщо наш комітет базовий по відношенню, да, ну, супроводжувати цей в якомусь, хоча б в методологічному плані, то уже постають питання аналізу ефективності роботи закону, який ми ж з вами випускали. Це ваш закон грудня 19-го року. Ну, як мінімум, дивіться. У органу, він віддав теплокомуненерго на місцях, це було штук 300 ліцензіатів. А там треба сім членів так же продовжувати, розумієте? А там треба бюджет, там, здається, 740 мільйонів, виділяти? Ну, це ж потребує питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там не бюджет.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, ви розумієте, відрахування із спеціального фонду, але за рахунок споживача. Так само, як і колеги зараз задають питання: а відповідальність за свої рішення національна комісія збирається нести чи не збирається?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно. Мусить нести.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, от у який спосіб, я поки що не розумію. Це дуже серйозні питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Адміністративний і кримінальний.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Та там не можна їх зачепити. Вони колегіальні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, як не можна? Репутаційні... *(Не чути)*

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Репутаційні – так. А ви знаєте, що на три дні... Колеги, ви знаєте, що місяць тому на три дні пан Тарасюк перестав бути головою НКРЕКП? Не знаєте? На три дні. І головою НКРЕКП стала пані Бабій. Не чули ще? Ну, я вас інформую просто.

_____ . Виконувала обов'язки?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні-ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це добре чи це погано, відразу дайте відповідь.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пояснюю. 2 серпня рішенням НКРЕКП, причому в порядку денному цього не стояло, пані Бабій стала головою НКРЕКП, потім через п'ять днів пан Тарасюк знову став для того, щоб два роки його не чіпляти на ротацію. Я вам вже інформацію дав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ротація закріплена указом Президента, вона...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. В мене питання, я в чаті виклав, подивіться, це ж їх рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова НКРЕКП такий самий член, просто менш...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я вважаю, що коли на чотири дні можна пересмикнути голову, щось мені...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там протягом шести років, я не пам'ятаю точно скільки, відбувається ротація. Звільняються взагалі з комісії...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви не зрозуміли, Андрій Михайлович, ротація з посади голови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, це вибори...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Мінімум на два роки отримав недоторканність як голова, розумієте? На п'ять днів він Бабій уступив. Вибачте, як на мене, я за це не хочу відповідати, чесно вам скажу. Він не талановито.

Вибачте, що повісив такі питання, но вони вкрай актуальні, вони відповідають духу указу Президента. Сподіваюсь на конструктивну роботу, як ми сьогодні продемонстрували.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Мороз, прошу, Мороз Володимир Вікторович, прошу.

МОРОЗ В.В. Шановні друзі, я хотів би підтримати те, що говорив нам Михайло Бондар і Гриб Вікторія. Тому що у нас по зарплатні дуже велика заборгованість, це 2,4 мільярда.

Но я хотів би нагадати своїм колегам про те, що у нас є Постанова Кабміну 560, яку вчора на нараді ми обговорювали. Що без відміни цієї

постанови ми не зможемо і працювати над цими 2-ма чи 3-ма мільярдами. Тому що Кабінет Міністрів, це їхня постанова, вони будуть казати про те, що, я скажу що це за постанова, це 80 відсотків коштів від продажу вугілля, які йдуть на зарплату.

Я хочу вам нагадати, що сьогодні от я отримав свідки по добичі вугілля за серпень місяць, то вони впали наполовину. От тільки я привожу приклад по Добропіллявугілля, то план 360 тисяч тонн, а фактично видобуток всього 180 тисяч.

Про що це говорить? Це говорить про те, що якщо говорити ... *(Не чути)* не доїжджають, що вони не заряджаються, що людям немає технічно переоснастити свої лави. А сьогодні ця постанова працює.

Я хочу, щоб ви підписали цю постанову і надали пану Шмигалю, щоб він відмінив цю постанову, інакше ми загонимо свої шахти. І ми тільки на наступний рік не будемо мати своє вугілля, ми зовсім його не будемо мати. Ми будемо сидіти повністю на імпорتنі вугілля. І тому я хочу попросити своїх колег, які трішки розуміють в шахтній галузі, у вугільній галузі, щоб ми зробили це. Ми про це говорили на виїзному засіданні нашого комітету, який... може, не комітету, а ті люди, які їздили до Червонограда. Це дуже важливо.

Якщо ми сейчас будемо працювати і нам не нададуть кошти до кінця року, а Кабінет Міністрів і Міністерство фінансів покаже пальцем: у вас є постанова ... *(Не чути)* продажу вугілля 80 відсотків, пожалуйте ... *(Не чути)* Ми виплатимо заробітну платню і загонимо наші шахти, це вкрай небезпечно. Прошу це розглянути і підтримати, і підписати цього листа, напевно, Прем'єр-міністра.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

Да, Михайло Якович, давайте. І в мене ще буде одне оголошення, і можемо завершувати засідання комітету, бо вже кворуму в нас немає.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Я постараюсь коротко. По-перше, у нас зараз заборгованість по заробітній платі на державних шахтах шахтарям з видобутку вугілля складає 1 мільярд 650 мільйонів. На 23 серпня, перед Днем незалежності, це було 1 мільярд 800. 21 серпня мені телефонував керівник Служби безпеки України пан Іван Баканов у зв'язку з тим, що шахтарі пригрозили, що вони збираються приїхати до Києва і прийняти участь у святкуванні, урочистому святкуванні Дня незалежності, яке було присвячено до 30-річчя. Держава тоді виділила, знайшли 653 мільйони, це разова акція, третина погашена з того боргу. В бюджеті більше грошей немає.

Мої колеги Володимир Мороз, Вікторія Гриб, Михайло Бондар ґрунтовно намагаються пояснити ситуацію, яка склалася в вугільній галузі, і не тільки з виплатою зарплати. Я підтримую їхню пропозицію, і особливо Михайло пропонує механізм, все ж таки уважно подивитися, який найближчий законопроект буде розглядатися на бюджетному комітеті і туди додати ту суму означену, яка зараз вкрай необхідна – 2,4 мільярда. Це перше питання.

Наступне – це СхідГЗК, три шахти з видобутку урану і руди. Ми тоді підготували законопроект разом з нашими колегами від фракції "Слуга народу", тими депутатами, які обиралися по округам в Дніпропетровській області, в Жовтих Водах зокрема, а так само в Кіровоградській області, це народні депутати від фракції "слуга" Дмитро Чорний і Юрій Кузбит з якоїсь причини це блокувалося в нашому комітеті, не розглядалося, а зараз законопроект 5201 включається до порядку дня.

Андрій Михайлович, ви зможете відповісти, коли буде розглянутий цей законопроект, коли він буде внесений на розгляд в парламент? СхідГЗК шахти зупинені, доводяться до банкрутства, до знищення, а в той же час купується продукція, руда і все інше необхідне з-за кордону. Тобто ми говоримо про стратегічне підприємство, про енергетичну безпеку країни, ми говоримо про те, що 5 тисяч людей, працівників, залишається без роботи,

нічого не робиться для того, щоб створити робочі місця. Це проблема велика, тому що люди перекривали транспортні шляхи, починаючи з минулого року. Ми, народні депутати, маємо реагувати і позитивно, і показати сигнал людям, що ми здатні і розуміємо, а як вирішувати такі питання. А причини блокування в нашому комітеті? Я не розумію чому це відбувалось, в чіх інтересах і на користь якої країни.

Я дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Ми на комітеті відповідний законопроект розглянули, прийняли рішення включити його в порядок денний і передали його в парламент. Я би вам, якщо є бажання швидкого і більш конструктивного вирішення цих питань, я би вам радив зареєструвати бюджетний законопроект, тому що від нашого законопроекту ніяких змін безпосередньо не відбудеться. Потрібно зміни в бюджет для того, щоб направити фінансування додатково для СхідГЗК. Без цих змін на бюджет приймаємо наш законопроект чи не приймаємо – нічого для тих 5 тисяч людей не поміняється. Тому я можу ще раз про нього нагадати, але я би рекомендував сконцентруватися на тому, що дає практичний позитивний ефект. Не тільки політичний, але й практичний позитивний ефект. Спасибі.

Якщо більше немає ні в кого... Прошу, Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. Тоді, може, і 2,4 мільярда? Чи можна зробити просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це потрібно зміни до бюджету зареєструвати.

ГРИБ В.О. Зміни до бюджету, просто ми, група депутатів, реєструємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, реєструємо...

ГРИБ В.О. Розглянемо на нашому комітеті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми там будемо як неосновний комітет...

ГРИБ В.О. Не основний, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...може приймати рішення, і потім із рішенням нашого комітету і з цим законопроектом піти в бюджетний і наполягати на... як би на те, щоб вони розглянули. Єдине, що нам треба розуміти, що бюджет має залишатися збалансованим і треба розуміти джерело надходження цих коштів. Нам задають питання, нам треба подумати над тим, що може бути джерелом надходження цих коштів у бюджет, або перевиконання бюджету по якихось статтях...

ГРИБ В.О. Держрезерв, я вже знаю.

_____. *(Не чути)*

ГРИБ В.О. Ні, державний резерв...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам треба визначитися просто, щоб ми знали, що це джерело – це реалістичне джерело. Добре.

Значить, ще я хотів би нагадати членам комітету щодо подання пропозицій до плану роботи комітету на шосту сесію, особливо якщо хтось бажає проводити круглі столи, конференції, слухання. Нам потрібно узгодити дату і час щодо заслуховування інформації та обговорення ситуації, що склалася із збитковістю НЕК "Укренерго" та спричиненими цим ризиками для синхронізації енергосистеми України з європейською системою ENTSO-

Е, це питання піднімав Кучеренко Олексій Юрійович, це нам також треба запланувати.

Але ще раз, якщо є бажання, щоб комітет організував якийсь круглий стіл, комітетські слухання, конференцію, можливо, навіть будуть пускати вже на парламентські слухання, в мене прохання в тижневий строк подати такі, щоб ми могли розставити план-графік по датах, і могли розпланувати, щоб всі депутати, які бажають щось проводити, щоб вони всі мали можливість провести, і ми би тоді на наступний день, на наступному, можливо, або на наступному, або через засіданні комітету сформували би цей план роботи комітету на шосту сесію відповідно до тих пропозицій, які ми отримуємо. Добре?

Спасибі вам. Дякую за роботу. Значить, відповідно нам треба ці два законопроекти, ми їх доопрацьовуємо, у нас є сім днів, не більше, і на наступному тижні ми плануємо тоді знову зустрічатися на засідання комітету. Дякую. Спасибі.